

Marie van de Middelhaai

d'r groot Vlèemes en Haorsteegs woordeboek, T

Marie van de Middelhaai zingt al 15 jaar in Vlijmens dialect en is bezig een dialectwoordenboek samen te stellen. Omdat zij is opgevoed door een Haarsteegse moeder en een Vlijmense vader richt zij zich op deze dialecten. Beide dialecten zijn niet uniek, maar hebben net als de andere Langstraatse dialecten dezelfde basis als het Midden-Brabants. Iedere week verschijnt een nieuwe letter met enkele dialectwoorden en iets uit de grammatica.

† = oud (bijna) vergeten woord, * = nieuw woord van jonge generatie, [] = fonetisch schrift, H = Haarsteeg, V = Vlijmen

taante [ta:ntə] (de, 'n) = tante. *Op 'n bakske (H) bè taante An. = Op een kopje thee bij tante An.*

tàöfel [təfəl] (de, 'n) = tafel. *'n Laoitàòfeltje. = 'n Ladetafeltje*

tas [tas] (de, 'n) van Frans: *tasse* = kopje. *Tóón, luste 'n tas thee? = Toon, lust je 'n kopje thee?*

†**tichel** [tɪxəl] (de, 'n) = schommel. *Tichelen. = Schommelen.*

túút [ty:t] (de, 'ne, 'n)

1. puntzak. *'ne Túút friet. = 'n Puntzak patates frites*

2. buil, bult. *Hij ha zónne túút op z'ne kop. = Hij had zo'n bult op zijn hoofd.*

3. puntig uitsteeksel, tuit, syn: **tóót**

Aòn baai uitàènden van den balk hakten ze d'r wè aaf tot er 'ne túút óver blééf. = Aan beide uiteindes van de balk hakten ze er wat af tot er een puntig uitsteeksel overbleef.

4. band. *Hedde 'n lekke túút, menneke? = Heb je een lekke band, jongen?*

tripkes [trɪpkəs] = lage vrouwenklompen met leren riempjes

tuier [tœjər] (de) = paal waaraan een beest met een ketting of touw wordt vastgezet
Hij stàò bè heur àòn de tuier. = Hij heeft thuis niets te vertellen, zij is daar de baas.

Grammatica: tussenletters

In het Brabants dialect worden woorden vaak aan elkaar vast gepraat, zoals bijv.: *Bettieakke-maai? = Bijt hij als ik hem aai?* Als een dialectspreker deze zin uitspreekt hoor je tussen de e en de a een j:

Bèt ie-j-a'k 'em aai? Deze letters worden tijdens het spreken tussengevoegd, maar meestal niet opgeschreven. Dergelijke tussenletters hoor je tussen woorden als een woord op een klinker eindigt en het volgende woord met een klinker begint. Ons dialect kent diverse tussenletters:

-d-: *Wè-d-ist? = Wè is 't? = Wat is 't?/Wat is er?*

-g-: *Ik ha-g-'t nie mir. = Ik hà 't nie mir. = Ik had het niet meer.*

-j-: *Ik ha-j-'t nie mir. = Ik hà 't nie mir. Ik had het niet meer. Wè-j-ist? = Wè is 't? = Wat is 't?/Wat is er?*

-n-: *Ikke-n-ok! = Ikke ook! = Ik ook. Ik heurde-n-'t al. = Ik heurde 't al. = Ik hoorde het al.*

-t-: *Èèr-t-ie d'r èèrg in hà. = Èèr ie d'r èèrg in ha. = Eer hij 't in de gaten had*

-w-: *Dè zéén óóns Jo-w-ok! = Dè zéén óóns Jo ók. = Dat zei Jo ook.*

Tripkes

Foto: Rini Wouters

